



Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0032 Oslo

Deres ref: 200501284-/

25.05.2005

Høringsuttalelse – forskrift om rovvilterstatning for husdyr og tamrein

Det vises til Miljøverndepartementets utkast til forskrift om rovvilterstatning for husdyr og tamrein i brev av 24.02.2005. Høringsinstansene oppfordres til å gi sitt syn på *hovedretningen* for den foreslåtte ordningen.

Forslaget bygger på regjeringens rovviltmelding og Stortingets modifiseringer. Dessuten ba Stortinget i sitt vedtak 13.05.2004 om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en egen sak om erstatningsordningen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2006, der det skal tas hensyn til at det fortsatt er behov for skjønsmessige erstatningsutbetalinger. Samtidig skal en *betydelig del* av erstatningene gis som forhåndsutbetaling som insentiv til iverksettelse av forebyggende tiltak.

Foreningen Våre Rovdyr gir sin tilslutning til prinsippet om insentivbruk i forbindelse med forebyggende tiltak. Vi slutter oss også til departementets intensjon om å dreie erstatningene betydelig over fra skjønsmessige vurderinger av udokumentert skade til ordninger som i større grad tåler et kritisk søkelys. Selv om Stortinget har nedfelt en viss uthuling av en slik dreining, står det likevel fast at en stor andel, endog en betydelig andel, av erstatningene skal forhåndsutbetales i henhold til forekomst av og risiko for tap til rovvilt. Selv om det i praksis innebærer at utbetalingene for mye av det udokumenterte tapet med dette omgår Fylkesmannens skjønnsutøvelse for tap, blir tidsforskjøvet og flagges under et annet navn - risikoerstatning - innebærer det også økt vektlegging av tiltakssiden og ikke minst en videreføring og utvidelse av den offentlige erkjennelse av at bestander av de store rovviltartene skal tolereres i store deler av norsk natur. Man må på lengre sikt påregne økning i rovviltbestandene i Norge etter hvert som akseptansen i samfunnet øker, og jo bedre driftsmåtene tilpasses disse rammevilkårene, jo bedre blir den allmenne forståelsen for behovene i saue- og tamreinholdet.

I forbindelse med § 4 og § 5 (rett til erstatning og krav til dyrehold og aktsomhet) bør det legges opp til større samsvar mellom storfe- og småfehold. I den nye forskriften for storfehold er det eksplisitt krav om at dyr utendørs skal ha tilsyn minst én gang daglig. Vi kan ikke se at sau fortjener et dårligere dyrevern og foreslår at tilsvarende betingelse innarbeides i forskriften for dette dyreslaget.

Når det gjelder andre sider av dyrevernet og ovennevnte paragrafer bør det utformes krav om tidspunkt for beiteslipp for å unngå for tidlig slipp med de konsekvenser det har (små, svake lam) for sårbarhet overfor rovvilt (inkludert andre dyrevernaspekter). Departementet bør innhente Mattilsynets vurderinger med tanke på å inkludere direkte i forskriften krav om å forholde seg til lokale/regionale slippdatoer og ikke minst instruksjoner om minstevekt på lam i den forbindelse. Så vidt vi kjenner til har slippdatoer allerede vært gjenstand for diskusjon på flere hold.

Det ville ha vært en betydelig bedring av forskriften om den også omfattet et kvalitets- og effektivitetskriterium når det gjelder forebyggende tiltak. Det er vår oppfatning at det i Norge etter hvert blir et økt press når det gjelder kontroll på beitesau, både i rovviltsammenheng og med tanke på dyrevern generelt. Det er hevet over tvil at insentivene vil være mer virkningsfulle dersom

erstatningsordningen i det minste skilte ut et par av de mest effektive tiltakene med dertil hørende høyere utbetalingsnivå. Eksempelvis ligger det et betydelig potensial i økt utnyttelse av innmarksbeite som samtidig med tapsreducerende effekt også kan motvirke den mye omtalte gjengroing av det tradisjonelle kulturlandskapet - en landskapstype vi har inntrykk av at også næringen selv anser som ønskelig. Vi mener dette bør kunne gjennomføres rent teknisk uten å øke den totale finansielle rammen for erstatningsordningen.

Vi ser videre faren for at insentivbruken også kan medføre økt sauehold i typiske rovviltområder noe som generelt er uønsket. Dette aspektet vil imidlertid få mindre gyldighet ved favorisering av de mest effektive tiltakene.

Det er maktpåliggende at man i stå stor grad som mulig kommer bort fra skjønnsvurderinger, både når det gjelder tap og i forbindelse med forekomst av rovvilt. Når det gjelder udokumenterte tap og Fylkesmannens vurderinger i den sammenheng, er det åpenbart at rutiner og kriterier må innskjerpes betydelig for at insentivene skal få den ønskede effekt

Yngve Kvebæk
Daglig leder